

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

СЕРТИФІКАТ

учасника Міжнародної науково-практичної конференції

**СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ
РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ В УМОВАХ
ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ**

(Держ. реєстр. УкрІНТІ № 75 від 22.02.2019 р.)

ЧІКОВУ Іллі Анатолійовичу

Президент
консорціуму

Г.М. Калетнік

Ректор
університету

В.А. Мазур

Вінниця,
18-19 квітня 2019 року

Міністерство освіти і науки України
ННВК «Всеукраїнський науково-навчальний консорціум»
Вінницький національний аграрний університет
Черкаський державний технологічний університет
Варненський університет менеджменту, Болгарія
Університет Латвії, м. Рига, Латвія
Національний інститут економічних досліджень Академії наук Молдови
Технічний університет ім. Г. Асакі, Румунія

ПРОГРАМА МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

**«Сучасний стан та перспективи розвитку
економіки в умовах глобалізаційних процесів»**

**18-19 квітня 2019 року
ВНАУ, м. Вінниця, Україна**

Захід внесено в реєстр УкрІНТЕІ (посвідчення № 75 від 22.02.2019 р.)

**«ПРІОРИТЕТИ І НАПРЯМКИ РОЗВИТКУ
ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ»**

Матеуш Ірина Миколаївна, викладач Чернятинського
коледжу ВНАУ

**«CLOUD-ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ЕЛЕМЕНТ У
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВОМУ ПРОЦЕСІ»**

Лебідь Олександр Васильович, асистент кафедри
економічної кібернетики ВНАУ

**«ЕКСПОРТНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ГАЛУЗІ
САДІВНИЦТВА ВІННИЦЬКОЇ ОБЛАСТІ ТА НАПРЯМИ
ЙОГО РОЗВИТКУ»**

Феняк Лариса Анатоліївна, асистент кафедри економіки
ВНАУ

**«ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ОБОРОТНИХ АКТИВІВ В УМОВАХ ВЕРТИКАЛЬНОЇ
ІНТЕГРАЦІЇ ПІДПРИЄМСТВ АГРОБІЗНЕСУ»**

Стоянова Олена Миколаївна, аспірант кафедри обліку і
оподаткування Одеського державного аграрного університету
(*Науковий керівник: д.е.н., проф. Стоянова-Коваль С.С.*)

**«ІННОВАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ ЯК СИСТЕМО-
ФОРМУЮЧИЙ ЧИННИК ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТО-
СПРОМОЖНОСТІ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ»**

Чіков Ілля Анатолійович, асистент кафедри економічної
кібернетики, аспірант ВНАУ
(*Науковий керівник: д.е.н., проф. Коляденко С.В.*)

**«СУТНІСТЬ КАТЕГОРІЇ «СІЛЬСЬКІ ТЕРИТОРІЇ» ТА
ІНДИКАТОРИ ЇЇ ОЦІНКИ»**

Костюченко Дарина Леонідівна, асистент кафедри
економіки, аспірант ВНАУ
(*науковий керівник: д.е.н., проф. Прямухіна Н.В.*)

ІННОВАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ ЯК СИСТЕМОФОРМУЮЧИЙ ЧИННИК ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ АГРАРНИХ

Рушійною силою розвитку економіки є конкуренція.

Конкуренція зумовлює постійне вдосконалення технології та організації виробництва, забезпечує високий рівень кваліфікації кадрів, розвиває систему реалізації товарів.

Конкурентоспроможність - це комплексна характеристика, яка об'єднує в собі якість і ціну продукції, імідж і цінність брендів, ефективність бізнес процесів, організованість. Втративши хоча б одну із складових, неможливо реалізовувати товари і послуги та задовольняти потреби суспільства і держави.

Для того, щоб бути конкурентоспроможним необхідно володіти певними перевагами.

Конкурентні переваги можуть відноситись до товару, підприємства, галузі, регіону, бути довгостроковими чи короткостроковими, унікальними та легко відтворювальними. Конкурентні переваги прив'язані до конкурентних умов, їх визначають фактори конкурентоспроможності.

Фактор конкурентоспроможності - це безпосередня причина наявності якої необхідна для формування конкурентної переваги. Своєчасне та ефективне застосування факторів конкурентоспроможності перетворює їх на конкурентні переваги.

Конкурентоспроможність підприємства можна визначити як потенційну або реалізовану здатність економічного суб'єкта до ефективного довготривалого функціонування.

Конкурентоспроможність підприємства

- ґрунтується на конкурентних перевагах підприємства;
- визначає здатність підприємства витримувати конкуренцію на певному ринку;
- відображає позицію даного підприємства відносно конкурентів.

Чинники підвищення конкурентоспроможності поділяються на зовнішні та внутрішні:

Зовнішні це фактори, вплив на які з боку підприємства неможливий або обмежений. До них можна віднести:

Політична ситуація в країні; Зовнішньополітичні й економічні зв'язки з іншими державами; Експортно-імпорتنі відносини держави; Податкова система

Внутрішні це фактори, вплив яких на конкурентоспроможність цілком або частково залежить від самого підприємства. До них відносяться

Ресурсний потенціал; Управління підприємством; Маркетингова діяльність; Організація виробництва; Система планування та збуту; Рівень інноваційної діяльності

Аналіз різних понять інновації дає можливість зробити висновок про те, що сутність інновацій полягає в проведенні змін/ До змін, притаманних інноваційним перетворенням, можна віднести: використання нової техніки, нових технологічних процесів або нового ринкового забезпечення виробництва; впровадження продукції з новими властивостями; використання нової сировини; зміни в організації виробництва і його матеріально-технічного забезпечення; поява нових ринків збуту

Отже, інновації можна трактувати наступним чином:

- інновація в широкому значенні – як будь-яка зміна, що підвищує конкурентоспроможність суб'єктів господарювання;
- інновація у вузькому значенні – як процес трансформації наукових досягнень у виробництво;

Аналіз різних понять інноваційної діяльності дає можливість зробити висновок про те, що сутність інноваційної діяльності підприємств передбачає отримання певного ефекту, який потрібно оцінити з позиції його корисності суспільству і дії на навколишнє середовище. При цьому передбачається здійснення аналізу ефективності інновацій, що є необхідним етапом здійснення інноваційної політики і що значною мірою сприяє її коригуванню й оптимізації.

Узагальнюючи існуючі поняття – інноваційна діяльність - це процес, спрямований на

розроблення та реалізацію результатів кінцевих наукових досліджень і розробок або інших науково-технічних досягнень у новий чи вдосконалений продукт, технологічний процес, використовуваний у практичній діяльності.

Чи успішною буде ІД на підприємстві чи ні залежить від особливостей її реалізації:

- тривалий процес розроблення новацій, залежність від природної зони та клімату
- як правило, покращуваний характер інновацій
- різноманітність видів сільськогосподарської продукції що виробляється
- різний соціально-освітній рівень робітників галузі сільського господарства
- значні відмінності регіонів за природно-кліматичними умовами та спеціалізацією
- різниця в періодах виробництва окремих видів сільськогосподарської продукції

Факторами що впливають на інноваційну діяльність підприємства є:

- матеріальна база для здійснення інноваційної діяльності
- інвестиційна підтримка інноваційного розвитку підприємств
- співвідношення між інтелектуальним ресурсом - наявним та необхідним
- виділення короткострокових і довгострокових цілей у процесі використання інноваційної продукції
- вплив інноваційної діяльності на формування конкурентоспроможності, і в наслідку - на її підвищення.

Ефективне здійснення інновацій дозволяє створити визначальні стратегічні переваги в найбільш конкурентних галузях. Підприємства – лідери досягають конкурентних переваг завдяки інноваціям – шляхом використання як нових технологій, так і методів роботи, але після досягнення переваг утримання їх стає можливим тільки шляхом постійних вдосконалень, тобто безперервних інновацій. Таким чином, на сучасному етапі світового економічного розвитку головною ознакою конкурентоспроможності стає її ІД, тобто здатність системи до оновлення та змін на основі засвоєння нововведень. Також це означає використання наявного науково-технічного, інформаційного та інтелектуального потенціалу з метою подальшого розвитку, підвищення результатів діяльності та якості життя.

ІД спирається на процес удосконалення, відкриття нового, тобто на ефективне засвоєння та впровадження нововведень, спрямованих на оновлення технологій, техніки, організації виробництва та розроблення нової продукції, так і на проведення соціальних інновацій, спрямованих на ефективну зміну поведінки персоналу з метою отримання запланованих результатів. Саме поєднання всіх складових дозволяє системі не тільки вижити в умовах загострення конкуренції, але й досягти необхідного рівня конкурентоспроможності.

У підсумку варто зазначити, що в аграрних підприємствах у найближчій та довготерміновій перспективі врахування інноваційного чинника повинно бути однією з вирішальних умов подальшого розвитку суб'єктів господарювання в аграрній сфері.

Успіх інноваційних перетворень забезпечується сприятливим поєднанням зазначених чинників і умов, розвиток яких можливо тільки при проведенні цілеспрямованої інноваційної політики.

На шляху вітчизняних аграрних підприємств виникають перешкоди, які не дають в повній мірі конкурувати з діяльністю закордонних транснаціональних компаній - це в першу чергу залежить від того, що техніка та технології що використовуються на підприємствах в більшості випадків морально і фізично зношені, і відповідно підприємствам необхідно проводити їх дорого вартісне оновлення. Ось чому з'являється необхідність визначення напрямів поліпшення інноваційної діяльності у сільському господарстві. Дані напрями повинні охоплювати усі цикли процесу інноваційної діяльності.

Комплекс заходів щодо активізації інноваційної діяльності аграрних підприємств, на думку авторів Мартинюк М. А., Ратошнюк Т. Т. [3], повинен містити наступні елементи:

- державну підтримку фундаментальних наукових розробок;
- формування інноваційної інфраструктури;
- державну підтримку підготовки висококваліфікованих кадрів;
- державну підтримку створення венчурних компаній, технопарків, бізнес-інкубаторів,

- інвестиційних компаній;
- створення системи державної підтримки сільськогосподарських підприємств, що займаються інноваційною діяльністю (надання пільгового оподаткування, виділення грантів, субвенцій);
- створення системи пільгового кредитування сільського господарства;
- введення ринку земель, створення аграрного банку, іпотечне кредитування;
- запровадження системи лізингових відносин;
- залучення до процесу інвестування аграрної сфери іноземних і вітчизняних інвесторів;
- забезпечення цінового паритету між сільськогосподарською продукцією та матеріально-технічними й енергетичними ресурсами;
- усунення міжгалузевих диспропорцій у фінансуванні аграрної галузі з державного бюджету;
- створення стабільного і прозорого законодавства щодо здійснення експортних операцій;
- виважена й ефективна політика держави щодо підтримки вітчизняного товаровиробника.

Інноваційна діяльність є невід'ємним елементом будь-якого підприємництва, адже розвиток і підвищення ефективності виробництва неможливі без нововведень у виробничу діяльність. Вирішення проблеми активізації інноваційної діяльності аграрних підприємств є актуальним для вітчизняних підприємств. Досвід країн, що вийшли з економічної кризи, доводить нам те, що запорукою створення міцної та ефективно діючої економіки неможливе без активізації інноваційної діяльності.

Активна інноваційна діяльність підприємства, яка супроводжується безперервним впровадженням інновацій, призводить до підвищення його конкурентоспроможності.